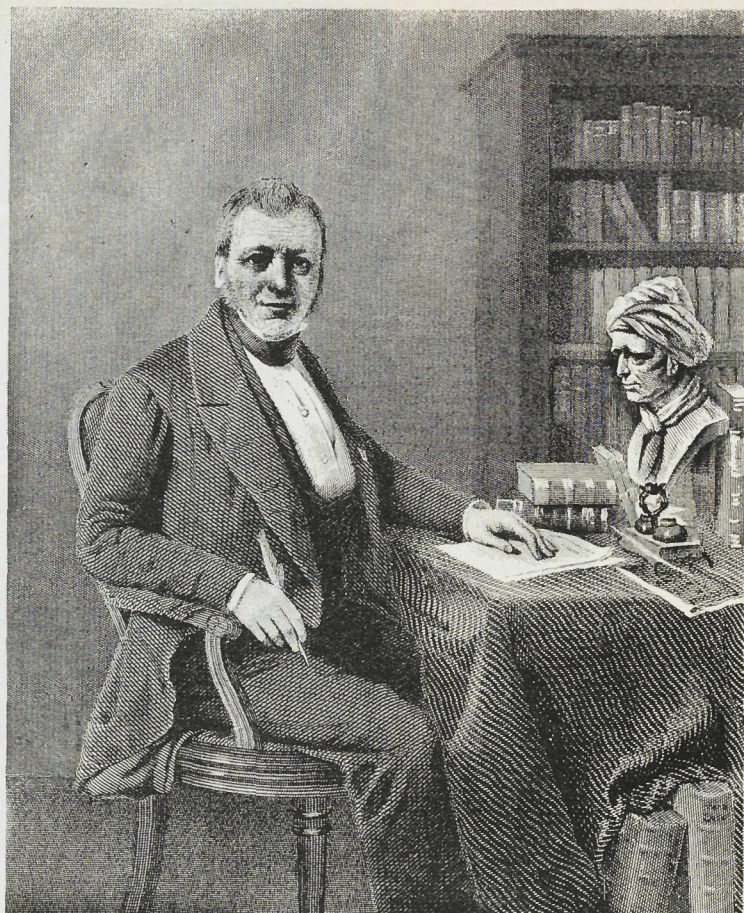

DA COSTA

meenten van Zuid-Holland 163 burgemeestersplaatsen tegen de anti-revolutionairen elf en de rooms-katholieken drie. Boven de Moerdijk stonden tegenover 539 liberale burgemeesters er slechts 67 van rechtse signatuur. En van de 124 schoolopzieners waren er 94 liberaal. Men moet deze getallen zien tegen de achtergrond van de stembusgetallen der verkiezingen van 1905, die nog wel een rechtse nederlaag betekenden: 283907 linkse tegenover 332763 rechtse stemmen.

Wie in de wetenschap ernst wilden maken met de erkenning dat „de vreze des Heren het beginsel der wijsheid is” tegenover het a priori dat beginsel en einde der wijsheid gelegen zijn in het menselijk verstand, moesten wel — afgezien nog van het grievende van de onderdrukking ener niet onbelangrijke minderheid — tot het besluit komen dat op de uitdaging van de ongelovige wetenschap een antwoord moest worden gegeven.

Omdat deze bundel als gezegd is ten doel heeft u, als aankomende studenten inzicht te geven in de structuur onzer universiteit

en zeker niet bedoeld is als een propaganda-geschrift, is de vraag gewettigd of de stichting van de Vrije Universiteit het juiste antwoord is geweest op die uitdaging. De beantwoording van die vraag eist ook een historische benadering. Als gezegd is en nog gezegd wordt dat de basis van de Vrije Universiteit te smal is, dat het antwoord op de uitdaging had moeten zijn niet de stichting van een Gereformeerde, maar van een Christelijke universiteit, dan verdient deze oppositie zeker nog altijd ernstige overweging.

Al in 1844 had Groen van Prinsterer gesproken van „de noodzakelijkheid van eigene inrichtingen” en in de vergaderingen der zogenaamde Christelijke Vrienden, waar Hervormden, Afscheidenen, Lutheranen, Doopsgezinden en anderen elkaar ontmoetten, kwam in 1848 een plan tot stichting ener theologische school ter sprake. Maar de kerkelijke verdeeldheid, waarmee men in die bewogen jaren als met een zeer belangrijk historisch gegeven rekening heeft te houden, belette de Christelijke Vrienden tot de zo nodige samenwerking